

Nr 90.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp av Källs-
torps Södergård i Ljungby och Dörby socknar, Kal-
mar län; given Stockholms slott den 21 februari 1947.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
21 februari 1947.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden
WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL,
STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam
beredning med chefen för finansdepartementet.

I skrivelse den 15 maj 1944 har Kalmar läns södra hushållningssällskap
anhållit, att en utredning måtte komma till stånd rörande anordnande inom
södra Kalmar län av försöksverksamhet på jordbrukets område.

Sedan över framställningen avgivits infordrade yttranden av styrelsen för
lantbrukshögskolan och lantbruksstyrelsen, har Kungl. Maj:t den 6 juli 1945
uppdragit åt styrelsen för lantbrukshögskolan att i samarbete med statens
trädgårdsförsök och representanter för Kalmar läns södra hushållningssäll-
skap verkställa utredning om anordnande inom södra Kalmar län av för-
söksverksamhet på jordbrukets och trädgårdsodlingens område.

Högskolestyrelsen, som uppdragit åt en kommitté, bestående av general-
direktören H. Sylwan, professorn K. G. U. Sundelin, förvaltaren C. G. E.
Carlsson och försöksgårdsföreståndaren J. H. Winkler att verkställa utred-
ningen, har med skrivelse den 31 januari 1947 till Kungl. Maj:t överlämnat
en av kommitterade upprättad promemoria samt ett från högskolans försöks-

Skörden per hektar inom Kalmar läns område i kilogram år 1945 framgår av följande sammanställning.

Gröda	Norra länsdelen	Södra länsdelen	Öland	Hela riket
Höstvete.....	1 770	1 820	1 660	2 230
Vårvete.....	1 220	1 450	1 300	1 540
Höstråg.....	1 340	1 390	1 230	1 660
Korn.....	1 370	1 210	1 150	1 810
Havre.....	1 200	1 220	940	1 390
Blandsäd.....	1 230	1 310	1 160	1 670
Sockerbetor.....	28 000	29 950	29 970	33 200
Foderrotfrukter.....	25 500	31 460	29 590	32 140
Hö från odlad jord.....	3 790	4 010	4 400	3 880
Ärter.....	1 190	1 170	1 010	1 280
Potatis.....	8 620	11 460	8 840	11 420

Antalet husdjur av olika slag inom Kalmar läns område år 1945 framgår av följande sammanställning.

Djurslag	Norra länsdelen	Södra länsdelen utom Öland	Öland	Summa
Hästar.....	10 923	14 004	10 626	35 553
Nötkreatur.....	50 778	72 259	29 434	152 471
Får och lamm.....	15 330	13 027	8 801	37 158
Getter och killingar.....	30	29	6	65
Svin och grisar.....	15 510	25 579	10 032	51 121
Fjäderfä.....	126 875	197 942	90 602	415 419

År 1943 omfattade trädgårdsodlingen å friland inom Kalmar län 94 714 ar samt trädgårdsodlingen under glas cirka 2 267 ar. Antalet fruktträd över fem år uppgick till 117 889 stycken samt antalet fruktträd under fem år till 30 863 stycken. Antalet vinbärs- och krusbärsbuskar uppgick till 103 489 stycken.

Antalet brukningsdelar i Kalmar län uppgick vid 1943 års arealinventering till 15 316, varav 1 264 med en åkerareal under 1 hektar, 1 166 med en åkerareal om 1—2 hektar, 3 029 med en åkerareal om 2—5 hektar, 4 824 med en åkerareal om 5—10 hektar, 3 244 med en åkerareal om 10—20 hektar, 843 med en åkerareal om 20—30 hektar, 594 med en åkerareal om 30—50 hektar, 252 med en åkerareal om 50—100 hektar samt 100 med en åkerareal över 100 hektar.

I promemorian ha även lämnats vissa uppgifter angående klimatet inom Kalmar län.

Årets medeltemperatur i Kalmar (medeltal för åren 1901—1930) utgör + 6,8°. Under månaderna april—september är medeltemperaturen i Kalmar respektive + 4,4°, + 9,3°, + 13,9°, + 17°, + 15,9° och + 12,4°.

Antalet frostdagar i Kalmar och Västervik under vegetationsperioden uppgick åren 1940—1944 till

	1940		1941		1942		1943		1944	
	Kalmar	Västervik	Kalmar	Västervik	Kalmar	Västervik	Kalmar	Västervik	Kalmar	Västervik
April.....	2	7	19	18	17	21	16	21	9	19
Maj.....	0	2	2	8	6	13	0	4	0	0
Juni—september	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oktober.....	0	0	1	3	3	7	6	6	0	0

Årsnederbörden i Kalmar (medeltal för åren 1901—1930) utgör 464 mm. Motsvarande värden äro för Visby 513 mm, för Linköping 511 mm, för Lund 616 mm, för Halmstad 746 mm samt för Uppsala 544 mm.

Kommitterade ha beträffande nederbördsförhållandena framhållit, att Kalmar län vore utsatt för försommartorka, vilket framginge av följande sammanställning, vari upptagits dels den normala nederbörden i Kalmar och Västervik under månaderna maj—juni, dels ock nederbörden under dessa månader åren 1940—1944. (För jämförelse hade medtagits motsvarande uppgifter från Visby, Lund och Halmstad.)

	Kalmar		Västervik		Visby		Halmstad		Lund	
	Årsnederbörd	Normalnederbörd	Årsnederbörd	Normalnederbörd	Årsnederbörd	Normalnederbörd	Årsnederbörd	Normalnederbörd	Årsnederbörd	Normalnederbörd
<i>1940</i>										
Maj	25·8	32·5	31·8	36·4	8·0	27·0	26·7	51·6	25·3	40·4
Juni	8·5	40·6	7·8	51·7	0·6	35·0	75·6	62·0	15·6	56·1
Juli	46·6	46·9	47·1	59·9	31·3	50·0	160·8	78·4	75·9	67·5
<i>1941</i>										
Maj	22·9	32·5	1·7	36·4	5·7	27·0	13·7	51·6	6·4	40·4
Juni	38·8	40·6	38·7	51·7	32·8	35·0	44·2	62·0	46·0	56·1
Juli	24·9	46·9	19·3	59·9	26·2	50·0	133·2	78·4	136·0	67·5
<i>1942</i>										
Maj	63·7	32·5	57·8	36·4	79·2	27·0	53·9	51·6	29·2	40·4
Juni	21·8	40·6	25·3	51·7	9·6	35·0	51·4	62·0	93·5	56·1
Juli	43·6	46·9	64·6	59·9	108·0	50·0	87·6	78·4	47·8	67·5
<i>1943</i>										
Maj	9·9	32·5	4·0	36·4	13·8	27·0	35·0	51·6	15·8	40·4
Juni	33·0	40·6	20·3	51·7	23·7	35·0	78·4	62·0	63·8	56·1
Juli	17·7	46·9	53·5	59·9	15·5	50·0	143·7	78·4	77·1	67·5
<i>1944</i>										
Maj	33·9	32·5	30·7	36·4	21·3	27·0	64·9	51·6	44·3	40·4
Juni	62·2	40·6	86·6	51·7	42·3	35·0	86·3	62·0	62·8	56·1
Juli	28·0	46·9	49·1	59·9	18·8	50·0	61·4	78·4	41·5	67·5

För utredning angående jordartsförhållandena inom södra Kalmar län har statsgeologen G. Ekström verkställt jordartsundersökningar på vissa gårdar inom detta område. I ett den 28 januari 1946 avgivet, i promemorian åberopat utlåtande har statsgeologen Ekström anfört följande.

Inom södra delen av Kalmar län ha mojordarna, framför allt grovmo men även finmo, en stor utbredning. Därjämte förekomma i stor utsträckning sand och morän (»jätter»). Den senare är nedanför högsta kustlinjen (under 80 m ö. h.) fläckvis överlagrad av sand och finmo, varvid jorden blir mosaikartad. Näringsrikare kärrtorvjordar och sura, gyttjehaltiga jordar (lergyttja och gyttjeler) äro ganska vanliga, de senare inom kustsocknarna.

Lerjordar äro sällsynta inom Södra Möre härad. Norr härom börja de emellertid bliva vanligare, och inom den del av länet, som ligger norr om Västervik, bliva lerorna dominerande och av samma karaktär, som inom vissa delar av Östergötland.

I fråga om uppgifterna för en försöksverksamhet inom södra Kalmar län ha yttranden avgivits till de av högskolestyrelsen tillsatta kommitterade dels

den 9 december 1946 av föreståndaren för jordbruksförsöksanstalten professor Sundelin, dels ock den 10 januari 1947 av föreståndaren för statens trädgårdsförsök professor F. Nilsson.

Professor Sundelin har i sitt yttrande anmärkt, att jordbruket inom sydöstra Sveriges kustbygder på grund av områdets speciella klimatförhållanden hade många svåra problem att bemästra. Såsom sådana problem har professor Sundelin angivit följande.

- 1) Växtföljdsfrågor med särskild hänsyn till motståndskraften mot torka hos de i växtföljden ingående växterna.
- 2) Stallgödsejns tillvaratagande och användning.
- 3) Odlingstekniska försök med lucern, sötlupin, oljevaxter och potatis.
- 4) Vallfrågor såsom vallblandningar och vallinsäningsfrågor, särskilt i avseende på torkfenomenet.
- 5) Jordbearbetnings- (alvluckring) och rotfruktsodlingsfrågor med hänsyn till torkan.
- 6) Bevattningsfrågor, särskilt med hänsyn till betesvallarna. Här bör även observeras den ojämna verkan av speciellt kvävegödslingen, en sak som är beroende på i första hand försommartorkan.
- 7) Andra sätt att kompensera högsommarens brist på bete som avsevärt nedsätter beteskulturens värde i dessa bygder.
- 8) Fasta sortförsök i olika grödor.
- 9) Utfodringsförsök.

Professor Sundelin har framhållit, att det med hänsyn därtill, att den planerade försöksgården skulle representera i första hand jordbruket inom övergångsområdet mellan å ena sidan den fruktbara slättbygden och å andra sidan de mera skogligt betonade moränjordarna, vore viktigt att försöksgårdens verksamhet kompletterades med verksamhet å fasta försöksfält på såväl de fruktbara sockerbetsjordarna på Öland som på de näringsfattiga moränjordarna inom sydsvenska höglandet.

Professor Nilsson har anfört.

Det område som huvudsakligen omfattar Kalmar län med Öland, intager ur klimatisk synpunkt en särställning med låg sommarnederbörd, många soltimmar och relativt hög temperatur under höstmånaderna. Detta område har blivit betydelsefullt för den svenska trädgårdsodlingen i mer än ett avseende. Under senare tid har sålunda fröodlingen av flertalet köksväxter i stor utsträckning koncentrerats till detta område. Utsädesfirmorna ha den ena efter den andra organiserat sina fröodlingar på Öland och därvid haft större framgångar än på fastlandet, vilket får anses bero på att väderleksförhållandena för fröskördens utveckling under höstmånaderna där äro bättre. Odlingen av lök är i mycket stor utsträckning koncentrerad till detta odlingsområde, och även odlingen av vissa andra köksväxter är där betydande. För att fruktodling med framgång skall kunna bedrivas, är rikligt med solsken under sommaren en förutsättning, och gynnsam väderlek under hösten medför en god utveckling av frukten. Det finns knappast något område i vårt land, som fyller dessa betingelser bättre än det nämnda odlingsområdet, som i vissa avseenden påminner om det fruktodlande Kent i England. Av det nämnda framgår, att trädgårdsodlingen med tillhörande fröodling av köksväxter torde komma att bliva alltmera betydelsefull inom det ifrågavarande odlingsområdet, och en försöksstation för detsamma kommer därför ej att sakna arbetsuppgifter. Den bör i första hand inrikta sin verksamhet på olika

grenar av fruktodling, speciellt odling av päron och körsbär, samt vissa grenar av köksväxtodling, såsom odling av ärter, bönor, lök och gurkor samt fröodling av flertalet köksväxtslag. Därjämte bör framhållas, att odling av nötter anses ha de största förutsättningarna på Öland, och detsamma gäller måhända om odling av blomsterlökar. För dessa båda odlingsgrenar erfordras emellertid först en försöksmässig utredning av de ekonomiska förutsättningarna, vilket även skulle bliva en betydelsefull uppgift för en försöksstation.

Professor Nilsson har erinrat om att en serie trädgårdsförsök sedan 1941 påginge vid Ekerums gård på Öland men uttalat, att denna gård icke kunde anses representativ för hela det område, varom nu vore fråga. Det riktigaste vore enligt professor Nilssons mening att organisera en försöksstation på fastlandet i södra Kalmar län med en substation på Öland och en i norra Kalmar län.

I anslutning till de återgivna yttrandena ha kommitterade förordat, att försöksverksamheten inom sydöstra kustbygden erhöles de arbetsuppgifter som i yttrandena angivits. Arbetsuppgifternas art samt den omfattning försöksverksamheten kunde beräknas få motiverade enligt kommitterades mening inrättande av en särskild försöksgård inom södra Kalmar län, vilken samtidigt skulle användas som trädgårdsförsöksstation.

Behovet av försöksareal för gården har enligt promemorian beräknats till omkring 37 hektar. För trädgårdsförsöken borde från försöksgården avskiljas lämpliga områden om sammanlagt omkring 17 hektar. Av denna areal beräknades 10 hektar för köksväxter, 5 hektar för fruktträd och 2 hektar för bärbuskar. För jordbruksförsöken skulle enligt kommitterades uppfattning en areal av omkring 20 hektar vara erforderlig.

I promemorian har framhållits att det visat sig svårt att till skäligt pris förvärva en till försöksgård i alla avseenden lämplig gård. På grundval av en undersökning, som företagits av länets hushållningssällskap innan kommitterade upptagit sitt arbete, hade av hushållningssällskapet tre gårdar föreslagits såsom lämpliga för ändamålet. Av de föreslagna gårdarna hade kommitterade funnit Källstorps Södergård vara den lämpligaste. På denna egendom funnes visserligen icke alla de för södra Kalmar län typiska jordarterna representerade, och försöksverksamheten på gården måste därför kompletteras med verksamhet å försöksfält i trakten, men någon för ändamålet lämpligare gård kunde säkerligen icke för närvarande uppbringas.

Beträffande Källstorps Södergård ha i promemorian lämnats bland annat följande uppgifter.

Gården, som består av jordregisterfastigheterna Källstorps 1⁶—1¹⁰, 1¹⁴, 1¹⁶, 1¹⁷, 4¹² och 4¹⁴ i Ljungby socken och Värlemåla 1¹ i Dörby socken och tillhör lantbrukaren Efraim Ohlsson, är belägen omkring 15 km väster om Kalmar och 2,1 km från Trekantens järnvägsstation. Totalarealen uppgår till omkring 228,9 hektar, därav 71,8 hektar tomt och åker samt 157,1 hektar annan mark. Taxeringsvärdet är från år 1945 125 400 kronor, därav jordbruksvärde 98 500 kronor, skogsvärde 22 900 samt värde av annan mark 4 000 kronor. På gården finnas mangårdsbyggnad, uppförd år 1936 och innehållande

7 rum, 2 hallar, kök och badrum, en äldre mangårdsbyggnad, en tvåfamiljs lantarbetarbostad, en enfamiljs lantarbetarbostad, ladugård, häststall, magasin och vagnbod, loge och vagnbod, mindre loge, svinstall samt ekonomihus till lantarbetarbostäder ävensom, på ett avstånd av omkring 3 km från mangårdsbyggnaden, ett bostadshus jämte djurstall och loge. Byggnaderna äro huvudsakligen i gott skick. Mangårdsbyggnaden är försedd med centralvärmeledning, vatten och avloppsledning, motorpump och vattencistern. Till övriga bostadshus höra dricksvattenbrunnar. Elektriskt ljus finnes i lantarbetarbostaden för två familjer.

I fråga om jordförhållandena har uppgivits i huvudsak följande.

På Källstorps Södergård dominerar grovmon (syrsanden). Av detta jordslag finnas stora, plana och tillräckligt jämna fält för försök. På gården bör nog även — efter detaljerad jordartskartläggning — kunna avgränsas vissa områden med ensartad moränjord. Även någon torvjord finnes, och torvjordsarealen torde kunna utökas genom nyodling.

Södra Möres egentliga »packsandjord» eller finmon saknas praktiskt taget på egendomen. Detta måste anses vara en nackdel, enär denna jord har andra fysikaliska egenskaper än t. ex. grovmon och kräver i viss mån annan brukning. Avsaknaden av lera och gyttjiga jordar torde däremot ej spela så stor roll, enär dessa jordslag ha en relativt liten utbredning i södra delen av länet.

Åkerjordarna äro i stort sett inga brännsandjordar. Under torrår blir dock skörden avsevärt nedsatt. Egendomen lämpar sig därför säkerligen väl för bevattning, särskilt med hänsyn till att en å rinner fram genom mitten av den samlade ägofiguren.

Matjordens mullhalt ligger i regel mellan 3 och 5 procent, och tjockleken hos matjordslagret uppgår oftast till 20 à 25 cm. Detta motsvarar också i stort sett det normala vad beträffar matjorden inom länet.

Markreaktionen är likartad och jämn samt svagt sur. Fosfathalten är genomgående låg och företer inga större växlingar. Kalihalten varierar däremot ganska mycket. Av vad som framgått av gödslingsförsök o. dyl. är också inom fastlandsdelen av länet fosfathalten mycket låg och kalkhalten låg, under det att kalihalten är tämligen hög.

En nackdel är att endast ett färre antal jordartstyper äro representerade. Jorden är i stort sett väl likartad. Dessutom vet man ej i huru stor utsträckning gropar, utfyllda med sopor eller borttagna block, förekomma. Då emellertid gården med avseende på jordartsförhållandena representerar den vanligaste typen av egendomar inom södra delen av länet, måste den anses lämplig som försöksgård. Försöksverksamheten torde emellertid böra kompletteras med lokala fältförsök på den kalkhaltiga moränleran på Öland, de gyttjehaltiga jordarna inom kustsocknarna på fastlandsdelen, finmojordarna inom Södra Møre och eventuellt även på lerjordar.

Priset för gården har i promemorian angivits till 235 000 kronor, vari inräknats kostnaderna för elektrifiering av gården, uppskattade till 5 000 kronor, samt minst 15 000 kilogram halm, 10 000 kilogram hö och 5 000 kilogram havre, som av säljaren skulle tillhandahållas vid tillträdet. Kommittéraden hade visserligen funnit detta pris vara högt men likväl ansett det böra godkännas med hänsyn till att några mer omfattande ny- eller ombyggnader icke syntes erforderliga. Preliminärt köpeavtal på dessa villkor hade träffats med ägaren. Enligt dessa skulle fastigheten säljas i befintligt skick samt tillträdas den 14 mars 1948.

I promemorian har upptagits ett förslag i fråga om gårdens utbyggande till försöksgård, därvid verkställts beräkningar rörande engångskostnader för erforderliga ombyggnads- och nybyggnadsarbeten och för inköp av inventarier samt beträffande årliga utgifter. Kommitterade ha därvid funnit det lämpligast, att vid Ekerum på Öland, där nu en viss trädgårdsförsöksverksamhet påginge, inrättades en trädgårdsförsöksstation samt att å Källstorps Södergård inrättades en substation till denna. Engångskostnaderna ha beräknats för försöksgården till — förutom för dräneringsarbeten och vissa möbler — 463 700 kronor, varav 235 000 kronor såsom köpeskilling för fastigheten, och för trädgårdsförsöksstationen till 100 450 kronor. De årliga utgifterna ha beräknats för försöksgården till 27 259 kronor och för trädgårdsförsöksstationerna (Ekerum och Källstorps Södergård) till 30 071 kronor, i vilka belopp dock rörligt tillägg och kristillägg till löner icke inräknats. För budgetåret 1947/48 skulle enligt kommitterade erfordras 235 000 kronor till köpeskilling för fastigheten, 40 000 kronor till inventarier samt 30 000 kronor till arvode till försöksföreståndare och till driftskostnader.

Styrelsen för lantbrukshögskolan har förklarat sig livligt förorda inköp av Källstorps Södergård för utbyggande till försöksgård. Styrelsen har dock framhållit, att detaljer i avseende på ett sådant utbyggande borde bli föremål för ett närmare övervägande i ett senare sammanhang.

I de avgivna *yttrandena* ha de nu ifrågavarande förslagen i allmänhet tillstyrkts.

1945 års jordbruksförsöksutredning har uttalat, att den särställning i avseende å klimat, som sydöstra Sveriges kustbygder intoge, väl motiverade inrättande av en försöksgård inom södra Kalmar län. En sådan åtgärd syntes icke komma att försvåra genomförandet av eventuella förslag från utredningens sida.

Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut har understrukt, att resultaten från en rationellt driven försöksverksamhet kunde förväntas få stor betydelse för både jordbruket och trädgårdsodlingen i södra Kalmar län, samt framhållit såsom angeläget att en någorlunda välbyggd egendom anskaffades, enär kostnaderna för byggnadernas iordningsställande för det nya ändamålet därigenom skulle bli något lägre än om total nybyggnad skulle utföras. Styrelsen har funnit en samordning av trädgårdsförsöksverksamheten vid Ekerum och den föreslagna försöksgården lämplig.

1946 års trädgårdsundervisningskommitté har förklarat sig icke vilja motsätta sig det föreslagna inköpet men tillagt, att kommittén icke kunde taga ställning till frågorna rörande trädgårdsförsöksverksamheten förrän i samband med uppgörandet av förslag till allmän plan för organisationen och inriktningen av statens trädgårdsförsök.

Sveriges utsädesförening har funnit den såsom försöksgård föreslagna egendomen lämplig för ändamålet under förutsättning att viss lokal försöksverksamhet bedreves även på jord, som vore typisk för Södra Møre och Öland. Rörande uppgifterna för försöksgården har föreningen anfört.

Utsädesföreningen vill fästa uppmärksamheten på, att det såväl när det gäller spannmålsodling som foderväxtodling finnes flera betydelsefulla kvalitetsfrågor inom södra Kalmar län, som snarast böra lösas. Sålunda har man vid de omfattande kvalitetsundersökningar av brödsäd, som under de senaste åren bedrivits, kunnat konstatera, att såväl höstvetete som vårvete inom södra Kalmar län uppvisa en abnormt låg råproteinhalt och dålig bakningsförmåga. Det bör bliva en viktig uppgift för försöksgården att försöka klarlägga orsakerna härtill. Vidare böra frågor om rödklöverns och andra foderväxters kvalitet under här rådande förhållanden liksom också kvaliteten hos rotfrukter och potatis särskilt beaktas.

Statskontoret har i sitt yttrande förklarat, att frågan om behovet i och för sig av en försöksgård inom södra delen av Kalmar län undandroge sig statskontorets bedömande. Statskontoret ville emellertid för sin del ifrågasätta om icke detta spörsmål borde upptagas till prövning och avgörande först sedan 1945 års jordbruksförsöksutredning blivit slutförd. Därest frågan ansåges böra föreläggas innevarande års riksdag, borde enligt statskontorets mening i vart fall nu endast erforderliga medel för inköp av den föreslagna fastigheten äskas.

I den av lantbrukshögskolan överlämnade promemorian har föreslagits inrättande av en försöksgård i södra delen av Kalmar län. Härvid har framhållits behovet av en sådan gård med hänsyn till de särpräglade förhållandena beträffande klimat och jordarter i sydöstra Sveriges kustbygder. I promemorian har även upptagits ett förslag om inköp av egendomen Källstorps Södergård i Ljungby och Dörby socknar. Vid promemorian har fogats ett preliminärt köpeavtal rörande gården, vilket för säljaren skulle vara bindande till den 14 mars 1948.

*Departements-
chefen.*

I betraktande av att den pågående utredningen rörande försöksverksamheten icke är avslutad anser jag mig för närvarande icke vilja taga ståndpunkt till spörsmålet huruvida en försöksgård bör inrättas i ifrågavarande del av landet. Emellertid föreligga såsom framgår av utredningen svårigheter att finna en för ändamålet lämplig gård. Enligt vad jag inhämtat är den nuvarande innehavaren av gården icke villig att efter den 14 mars 1948 vidbliva det preliminära köpeavtalet. Det för gården begärda priset synes skäligt. Med hänsyn till nu berörda förhållanden och då gården torde lämpa sig som försöksgård, vill jag emellertid icke motsätta mig, att medel nu äskas av riksdagen för inköp av densamma. Skulle det visa sig att en försöksgård icke skulle anses böra komma till stånd i denna del av landet, torde gården kunna disponeras för annat ändamål eller ock försäljas. Det för förvärvet erforderliga beloppet 235 000 kronor torde böra äskas å kapitalbudgeten för budgetåret 1947/48 under rubriken Statens affärsverksfonder: Domänverket. Gården synes tills vidare kunna omhänderhavas efter Kungl. Maj:ts bestämmande.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inköp av Källstorps Södergård i Kalmar län* å kapitalbudgeten för budgetåret 1947/48 under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisa ett investeringsanslag av kronor 235 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Eklund.